

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/42/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414209202
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:6414209202.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v právnej veci navrhovateľa: RNDr. G. B., nar. XX.XX.XXXX, N. C. XXX, C. - C., zastúpený advokátkou: Mgr. Kristína Grausová, Františkánske námestie 3, Bratislava, proti odporkyni: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. X/X, S., zastúpená advokátom: JUDr. Ľudovít Štanglovič, Jarmočná 2264/3, Šaľa, o zrušenie vyživovacej povinnosti, na odvolanie odporkyne proti uzneseniu Okresného súdu Galanta č. k. 26C 318/2014-63 zo dňa 20. augusta 2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa m e n í tak, že návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia z a m i e t a .

odôvodnenie:

Uznesením napadnutým odvolaním prvostupňový súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým odporkyni uložil povinnosť zdržať sa práva požadovať od navrhovateľa výživné vo výške 290,- Eur mesačne, ktoré bolo určené rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 10C 88/2013-146 z o dňa 06.06.2014, a to do právoplatného skončenia tohto konania.

Svoje rozhodnutie prvostupňový súd po citácii § 102 ods. 1, 74 ods. 1, 75 ods. 1, 2, 76 ods. 1, ods. 3, 77 ods. 1 písm. a) O.s.p. vecne odôvodnil tým, že v predmetnej veci bolo lustráciou v systéme Sociálnej poisťovne zistené, že odporkyňa je zamestnaná, a to od 10.06.2014 u zamestnávateľa A. & N. Z., s.r.o., jej príjem predstavoval za mesiac jún sumu vo výške 252,16 Eur a v mesiaci júl sumu vo výške 343,63 Eur, čo dokazuje tvrdenia navrhovateľa, že odporkyňa je schopná sama sa živiť. Vychádzajúc z tvrdení navrhovateľa uvedených v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a z predložených listinných dôkazov, ako aj z lustrácie v systéme Sociálnej poisťovne, ktoré preukázali navrhovateľove tvrdenia, mal súd za jednoznačne preukázanú potrebu dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania, ako aj skutočnú, oprávnenú a dôvodnú existenciu obavy navrhovateľa o to, že by mohlo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu zo strany odporcu na úkor navrhovateľa. Súd teda dospel k záveru, že návrh na uloženie povinnosti odporkyni zdržať sa práva požadovať od navrhovateľa výživné vo výške 290,00 Eur mesačne, ktoré bolo určené rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 10C/88/2013-146 zo dňa 06.06.2014, nariadením predbežného opatrenia, je dôvodný.

Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie odporkyňa prostredníctvom právneho zástupcu a domáhala, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a konanie zastavil. Dôvodila tým, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení veci. Odvolateľka je názoru, že rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 10C 88/2013-146 zo dňa 06.06.2014 bolo okrem iného rozhodnuté, že navrhovateľ je povinný prispievať na výživu odporkyne 290,- Eur mesačne a navrhovateľ sa svojim návrhom z 21.07.2014 v predmetnom konaní domáha zrušenia vyživovacej povinnosti, teda zrušenia vyživovacej povinnosti vo výške 290,- Eur voči odporkyni. Prvostupňový súd napadnutým uznesením nariadil odporkyni zdržať sa požadovania celej výšky výživného, pričom odvolateľka dôvodí, že napadnuté uznesenie má účinky rozhodnutia vo veci samej, keďže má účinky zrušenia vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči odporkyni a takéto predbežné opatrenie je v rozpore so samotným inštitútom

predbežného opatrenia, ktoré nesmie mať účinky konečného rozhodnutia vo veci. Zároveň odvolateľka poukázala na to, že rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 10Co 88/2013-146 zo dňa 06.06.2014 bolo zároveň rozhodnuté vo výroku IV. o zamietnutí návrhu navrhovateľa na zrušenie vyživovacej povinnosti a aj proti tomuto výroku sa navrhovateľ odvolal, čím využil svoje právo a svoj právny záujem na návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti. O odvolaní navrhovateľa aj proti výroku o zamietnutí jeho návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti sa teda bude rozhodovať v odvolacom konaní na Krajskom súde v Banskej Bystrici, preto nemôže byť daný právny záujem navrhovateľa na vydanie predbežného opatrenia a ani návrhu, keď tento má právnu možnosť podať odvolanie proti výroku o zamietnutí návrhu na zrušenie jeho vyživovacej povinnosti voči odporkyňi, ktorú aj využil. Návrhom na nariadenie predbežného opatrenia teda dochádza k obchádzaniu a vylúčeniu vykonateľnosti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 10C 88/2013-146 zo dňa 06.06.2014 a preto odvolateľka je názoru, že nie je splnená podmienka predbežného opatrenia, ktorá spočíva v tom, že ochranu práva nemožno zjednať inak. Napadnutým uznesením bolo porušené právo odporkyne podľa článku 41 ods. 4 za bodkočiarkou Ústavy Slovenskej republiky, keďže dieťa má právo na výživu od rodičov, ktorá vyživovacia povinnosť rodiča a zodpovedajúce právo dieťaťa je zákonom garantovaná ako primárna a prirodzená. Napadnuté uznesenie je neprimerané, neproporcionálne, keďže oberá odporkyňu o celé jej právo priznané rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom, ktorým bolo rozhodnuté o zvýšení vyživovacej povinnosti. Napadnuté uznesenie bezdôvodne a neprípustne zasahuje a neguje právo odporkyne na výživné od navrhovateľa a od odporkyne toto nemožno spravodlivo žiadať, pretože sa ako dcéra navrhovateľa pripravujúca na sústavné povolanie zdržala svojho práva na výživné. Navrhovateľ vo svojom návrhu uviedol, že nemá žiadny príjem, pretože ukončil svoju podnikateľskú činnosť pre zdravotné problémy a dlhodobú stratu v podnikaní, pričom takéto tvrdenia v dôvodoch ukončenia podnikania nebolo ani len osvedčené pred vydaním napadnutého rozhodnutia. Odporkyňa je skôr názoru, že k ukončeniu podnikateľskej činnosti došlo zo špekulatívnych dôvodov a to iba tri dni po vyhlásení rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 06.06.2014, ktorým bolo rozhodnuté aj o zvýšení vyživovacej povinnosti. Na základe toho prihladnutie na zmenu na strane navrhovateľa po ukončení podnikania vedúce k prisvedčeniu dôvodu navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia predstavuje nesprávne právne posúdenie veci. Tvrdenia uvedené v napadnutom rozhodnutí, že odporkyňa je zamestnaná a to od 10.06.2014, jej príjem predstavoval za mesiac jún sumu vo výške 252,16 Eur a v mesiaci júl sumu vo výške 343,63 Eur, čo dokazuje tvrdenia aj navrhovateľa, že odporkyňa je schopná sama sa živiť, tieto tvrdenia sú nedostatočné a neprípustné a naznačujú odôvodnenie záveru vo veci samej podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine. Takýto záver je založený aj na nesprávnom skutkovom posúdení veci, pretože údaje od zasielanej poisťovne ohľadom príjmu odporkyne predstavuje výšku vymeriavacieho základu, ide o hrubý príjem. Zároveň na zhodnotenie, či je dieťa schopné samo sa živiť, je potrebné prihliadnuť na jeho výdavky, na odôvodnené potreby, prípravu na budúce povolanie a s tým súvisiace výdavky, potrebu nadobudnutia praxe počas štúdia a pod., ktoré skutočnosti vyžadujú rozsiahlejšie dokazovanie. Zároveň nie je daný podľa odvolateľky ani predpoklad pre nariadenie predbežného opatrenia, nakoľko neexistuje bezprostredne hroziaca ujma na strane navrhovateľa, resp. navrhovateľ takúto kvalifikovanú ujmu vôbec nepreukázal a teda ani neosvedčil, teda nie je vôbec zrejme aké jeho právo má byť ohrozené. Zároveň odporkyňa poukázala na skutočnosť, že podala návrh na zastavenie predmetného konania, ktorý je súčasťou spisu, pretože Okresný súd Žiar nad Hronom uznesením zo dňa 30.10.2013 č. k. 10C 88/2013 spojil konanie o návrhu odporkyne na zvýšenie vyživovacej povinnosti na plnoleté dieťa a konanie o návrhu navrhovateľa na zrušenie vyživovacej povinnosti na spoločné konanie, ktoré sa vedie na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod spis. zn. 10Co 88/2013. V predmetnom konaní vystupuje navrhovateľ ako odporca a Okresný súd Žiar nad Hronom svojím rozsudkom zo dňa 06.06.2014 výrokom IV. návrh odporcu na zrušenie vyživovacej povinnosti zamietol. Proti tomuto výroku ako aj proti ďalším podal odvolanie navrhovateľ a vec sa nachádza na Krajskom súde v Banskej Bystrici. Z popísaného vyplýva, že na Okresnom súde Žiar nad Hronom bolo začaté konanie o zrušenie vyživovacej povinnosti medzi účastníkmi konania, ktoré sa viedlo a ktoré je spojené pod spis. zn. 10C 88/2013 a pod spis. zn. 12C 121/2014 na Okresnom súde Žiar nad Hronom bolo začaté konanie medzi navrhovateľom a odporkyňou vo veci zrušenia vyživovacej povinnosti, teda bolo začaté medzi tými istými účastníkmi konania a v tom istom predmete konania ako už bolo skôr začaté na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod spis. zn. 10C 88/2013. Ide o prekážku konania, ktorá bráni tomu, aby sa začalo a prebiehalo konanie medzi tými istými účastníkmi a v tom istom predmete konania a preto navrhuje zastavenie predmetného konania z dôvodu prekážky litispendencie, na ktorú je súd povinný prihliadnuť ex offico. K odvolaniu odporkyňa doložila uznesenie Okresného súdu Žiar nad Hronom spis. zn. 10C 88/2013-54 zo dňa 30.10.2013 a odvolanie odporcu zo dňa 28.7.2014 podané na Okresnom súde Žiar nad Hronom vo veci 10C 88/2013, potvrdenie Okresného úradu Žiar

nad Hronom zo dňa 09.6.2014 o ukončení podnikania navrhovateľa, vypovedanie prokúry navrhovateľa zo dňa 02.06.2014.

K doručenému odvolaniu sa vyjadril navrhovateľ prostredníctvom právnej zástupkyne a k námietke existencie prekážky litispendencie navrhovateľ uviedol, že námietka odporkyne nemá žiadne opodstatnenie. V prejednávanej veci je predmet konania vymedzený skutkovými okolnosťami teda aktuálnymi pomermi účastníkov konania, ktoré sa zmenili oproti predchádzajúcemu stavu a táto tvrdená zmena pomerov je tou okolnosťou, ktorá od seba odlišuje predmet konania v dvoch na prvý pohľad totožných konaniach o úpravu výživného. Vo veci prejednávanej na Okresnom súde Žiar nad Hronom o zrušenie vyživovacej povinnosti odvodzuje navrhovateľ od iných okolností ako tomu bolo v konaní konkrétne, pretože ide o zmenené pomery na strane odporkyne, ktorá zmena nastala tým, že sa dňa 10.06.2014 zamestnala. Keďže Okresný súd Žiar nad Hronom vyhlásil svoj rozsudok 06.06.2014 je zrejmé, že tento nemohol túto skutočnosť skúmať, prihliadnuť a ani na ňu reagovať. Ďalej poukazuje na to, že keďže tieto skutočnosti nastali po vyhlásení rozsudku nie sú prípustným odvolacím dôvodom a odvolanie navrhovateľa smerovalo výlučne voči posúdeniu tohto skutkového a právneho stavu, ktorý existoval v čase vyhlásenia rozsudku. Navrhovateľ je názoru, že aktuálne prebiehajúce konanie pred Okresným súdom Galanta nijako nezasahuje do konania o odvolaní voči rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom. Predmetom konania totiž následne je iba úprava výživného vo vymedzenom období od 16.07.2013 do 09.06.2014. K námietkam ohľadom nesplnenia podmienok pre nariadenie predbežného opatrenia navrhovateľ uvádza, že ich považuje za irelevantné, neopodstatnené a prameniace z nepochopenia hmotného a procesného práva. Navrhovateľ v konaní o zrušenie výživného nie je povinný preukazovať žiaden naliehavý právny záujem a tento právny záujem nie je povinný preukazovať ani vo vzťahu k žiadosti o nariadenie predbežného opatrenia. V napadnutom rozhodnutí sa neuvádza, že k nariadeniu predbežného opatrenia viedla skutočnosť, že navrhovateľ 09.06.2014 ukončil podnikateľskú činnosť, pretože jedinou rozhodujúcou okolnosťou bola skutočnosť, že odporkyňa je riadne zamestnaná. Odporkyňa uvádza, že nariadenie predbežného opatrenia má účinky rozhodnutia vo veci samej, túto považuje navrhovateľ za neopodstatnenú, pretože vo veci samej sa domáha úpravy výživného a to tak, že vyživovacia povinnosť bude zrušená dňom 10.06.2014 a v rámci predbežného opatrenia sa domáhal uloženia povinnosti odporkyne teda nejde o totožný nárok. Nariadením predbežného opatrenia nedochádza k zrušeniu vyživovacej povinnosti, ale len k dočasnej úprave pomerov medzi účastníkmi. Ďalšie námietky týkajúce sa výšky príjmu odporkyne k tomu navrhovateľ uviedol, že nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť nie je závislá od toho koľko dieťa zarába. Toto je irelevantné. Navrhovateľ je názoru, že odporkyňa v dôsledku účinkov predbežného opatrenia nepociť žiadnu ujmu. Od podania návrhu na začatie konania navrhovateľ zaplatil štyri mesiace a ku dňu spísania tohto vyjadrenia by sa odporkyňa bez existencie predbežného opatrenia obohatila na úkor o sumu 870,- Eur a s každým nasledujúcim mesiacom táto suma narastie o ďalších 290,- Eur. Navrhuje, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil.

Navrhovateľ ďalším podaním zo dňa 04.02.2015, doručeným odvolaciemu súdu dňa 09.02.2015 oznámil aktuálny stav veci - doručenie rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici 13Co/1101/2014 zo dňa 20.01.2015 a požiadal o zabezpečenie aktuálnej informácie o zamestnaní odporkyne tak ako urobil prvostupňový súd pred svojim rozhodnutím - priamym nazretím do evidencie Sociálnej poisťovne. Krajský súd v Tmave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkmi konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, pretože napadnuté uznesenie nemožno považovať za správne, v dôsledku čoho bolo potrebné podľa § 220 O.s.p. zmeniť spôsobom uvedeným vo výroku tohto svojho uznesenia (čiže tak, že návrh zamietol). Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bolo návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovie.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ sa podaným návrhom voči odporkyne domáha, aby súd zrušil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa k odporkyne, určenú rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 10C/88/2013-146 zo dňa 06.06.2014 vo výške 290,00 Eur. Zároveň navrhovateľ týmto svojim podaním podal aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia, spočívajúceho v uložení povinnosti odporkyne zdržať sa práva požadovať od navrhovateľa výživné vo výške 290,00 Eur mesačne, ktoré

bolo určené rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 10C/88/2013-146 zo dňa 06.06.2014 vo výške 290,00 Eur, a to až do právoplatného skončenia tohto konania.

Svoj návrh navrhovateľ odôvodnil tým, že je otcom odporkyne, pričom Okresný súd Žiar nad Hronom rozhodoval o návrhu odporkyne na zvýšenie (resp. určenie) vyživovacej povinnosti zo dňa 16.07.2013. Konanie bolo vedené pod sp. zn. 10C/88/2013 a o predmetnom návrhu súd rozhodol na pojednávaní dňa 06.06.2014 rozsudkom č.k. 10C/88/2013-146 zo dňa 06.06.2014, navrhovateľa, ako povinného rodiča zaviazal prispievať odporkyňi výživným v sume 290,00 Eur mesačne, vždy k 15. dňu v mesiaci vopred. Predmetný rozsudok do dnešného dňa (t.j. do podania predmetného návrhu) nenadobudol právoplatnosť, avšak vzhľadom na to, že je predbežne vykonateľný, súdom vynúiteľná povinnosť uhradiť odporkyňi sumu vo výške 290,00 Eur mesačne pre navrhovateľa prvýkrát nastane dňa 15.08.2014 a následne sa bude pravidelne mesačne opakovať. Po vyhlásení predmetného rozsudku došlo k zmene pomerov oboch účastníkov konania. Odporkyňa sa zamestnala a vykonáva závislú prácu v pracovnom pomere a navrhovateľ je presvedčený, že je schopná sama sa živiť a zákonná povinnosť navrhovateľa ako jedného z rodičov vyživovať dieťa zanikla dňom, kedy sa odporkyňa zamestnala. Pomery sa zmenili aj na strane navrhovateľa, ktorý pre pretrvávajúce zdravotné problémy a dlhodobú stratu v podnikaní skončil dňa 10.06.2014 svoju podnikateľskú činnosť a aktuálne nemá žiadny príjem. Vzhľadom na existenciu potreby dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi konania, do doby právoplatného rozhodnutia tunajšieho súdu vo veci samej, požiadal navrhovateľ o nariadenie predbežného opatrenia. Ako dôvod pre nariadenie predbežného opatrenia navrhovateľ uviedol nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy na strane navrhovateľa, ktoré spočíva v tom, že do rozhodnutia o zrušení vyživovacej povinnosti uplynie niekoľko mesiacov a odporkyňou prevzaté výživné sa stane bezdôvodným obohatením, a to v rozsahu niekoľko tisíc eur. Naliehavý právny záujem na nariadení predbežného opatrenia zo strany navrhovateľa je teda daný tým, že bez tohto rozhodnutia súdu nemôže byť navrhovateľovi poskytnutá adekvátna ochrana pred bezdôvodným obohatením na jeho úkor zo strany odporcu.

V priebehu tohto konania Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodol o odvolaní odporcu (vystupujúceho v tomto konaní ako navrhovateľ) proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 10C 88/2013 zo dňa 06.06.2014 v konaní sp. zn. 13Co/1101/2014 rozsudkom zo dňa 20.01.2015 tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil a navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 10C 88/2013 zo dňa 06.06.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici 13Co/1101/2014 zo dňa 20.01.2015 nadobudol právoplatnosť dňa 03.02.2015, vychádzajúc o oznámenia Okresného súdu Žiar nad Hronom. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť odvolací súd v čase vydania svojho rozhodnutia nemal žiadnu procesnú prekážku (ani namietanú prekážku litispencie) brániacu mu o odvolaní odporkyne meritórne rozhodnúť.

Podľa § 102 ods. 1 O.s.p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. V záujme maloletého dieťaťa môže súd po začatí konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých na návrh nariadiť predbežným opatrením účastníkovi, aby do času rozhodnutia vo veci úpravy pomerov maloletého dieťaťa zabezpečoval osobnú starostlivosť o dieťa, ktoré je v čase podania návrhu umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. Ak súd rozhoduje o predbežnom opatrení podľa druhej vety, o návrhu na predbežné opatrenie rozhodne najneskôr do 30 dní od podania návrhu; ustanovenia § 75 až 77 sa použijú primerane.

Podľa § 75 ods. 1 O.s.p. predbežné opatrenie súd zásadne nariadi na návrh. Podľa ods. 2 návrh má okrem náležitosti podľa § 79 ods. 1 O.s.p. obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Z návrhu musí byť zrejmé čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej.

V zmysle § 75 ods. 6 O.s.p. súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov, pričom o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov (ods. 8 cit. ust.).

Podľa § 76 ods. 1 písm. e) O.s.p. súd môže predbežným opatrením nariadiť účastníkovi, aby nenakladal s určitými vecami alebo právami.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) O.s.p. súd môže predbežným opatrením nariadiť účastníkovi, aby niečo vykonal, niečo sa zdržal, alebo niečo znášal.

Podľa § 76 ods. 4 O.s.p. ak súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovie a stotožňuje sa so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, súd to skonštatuje v odôvodnení a ďalšie dôvody nemusí uvádzať.

Jedným zo zabezpečovacích prostriedkov v občianskom súdnom konaní je inštitút predbežného opatrenia. Predbežné opatrenie slúži dočasnému zabezpečeniu ochrany porušených alebo ohrozených práv účastníkov konania a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Z charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie, čo pre krátkosť času zvyčajne ani nie je dobre možné. Je však nutné, aby boli splnené základné predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia a to buď potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov alebo existencia reálnej obavy, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Súdna prax vyžaduje i naplnenie podmienky, že predbežným opatrením sa nesmie vytvoriť nenávratný, nenapraviteľný stav v právnych vzťahoch účastníkov, ani že v dôsledku predbežného opatrenia vznikne neprimeraná ujma účastníkovi, teda že ujma povinného nesmie byť neprimeraná výhode, ktorú nariadením predbežného opatrenia získa druhá strana. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je nevyhnutné, aby boli aspoň osvedčené (teda nemusia byť nepochybne preukázané) základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ale i osvedčenie, že je dané nebezpečie bezprostredne hroziacej ujmy. Predbežné rozhodnutie musí mať vzťah k právnemu vzťahu, ktorý je alebo bude predmetom konania vo veci samej. Potvrdením existencie právneho vzťahu medzi účastníkmi činnosti (konania) súdu o nariadenie predbežného opatrenia je aj vzťah predbežnej ochrany k ochrane vo veci samej. Existencia právneho pomeru medzi účastníkmi alebo nároku prípadne ich osvedčenie samé osebe ešte netvoria zákonný dôvod pre vydanie predbežného opatrenia. Až ich ohrozenie dovoľuje súdu predbežné opatrenie nariadiť. Toto ohrozenie bezprostredne hroziacou ujmou musí byť konkrétne a navyiac oprávneným účastníkom aspoň osvedčené.

Súd poskytuje zabezpečenie prostredníctvom predbežného opatrenia len v prípade, keď obsah jeho výroku neporušuje žiadne ústavou zaručené právo alebo slobodu, teda treba skúmať, či postupom súdu alebo obsahom výroku nedochádza k zásahu do práv a slobôd garantovaných ústavou (ústavnými zákonmi). Pri rozhodovaní o takejto dočasnej úprave sa vychádza len zo stavu, ktorý je tu v čase rozhodovania o návrhu na predbežné opatrenie. Navrhovateľ predbežného opatrenia musí mať právny záujem na predbežnom opatrení, t.j. musí osvedčiť potrebnosť dočasnej úpravy pomerov účastníkov. Danosť právneho záujmu sa skúma so zreteľom na splnenie predpokladov opodstatnenosti takéhoto súdneho rozhodnutia, avšak dominuje predovšetkým osvedčenie toho, že nariadením predbežného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v konaní. Už v návrhu na jeho vydanie musia byť osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie, že je nebezpečenstvo bezprostrednej ujmy. Osvedčenie (na rozdiel od dokazovania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje len najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pod potrebou dočasnej úpravy účastníkov sa rozumie stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad.

V danom prípade, zatiaľ predbežne v tomto konaní o nariadenie predbežného opatrenia, by bolo predčasné tvrdiť, že pravdepodobnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana je očividne vylúčená. Navrhovateľ opisom rozhodujúcich skutočností podložených predloženými listinnými dôkazmi, pre potreby predbežného opatrenia dostatočným spôsobom osvedčil pravdepodobnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, pričom samozrejme za účelom jeho jednoznačného preukázania bude potrebné v konaní vo veci samej vykonať rozsiahlejšie dokazovanie. Odvolací súd preto považoval prvú zo zákonných podmienok pre nariadenie predbežného opatrenia a to aspoň osvedčenie uplatneného nároku a tým osvedčenie potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov, za dané. Inak tomu bolo pri druhej z podmienok a to potrebe osvedčenia, že je dané nebezpečie bezprostredne hroziacej ujmy právam navrhovateľa.

Podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 163 ods. 1 O.s.p. rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Podľa § 162 ods. 1 a 2 O.s.p. pri rozsudkoch predbežne vykonateľných plynie lehota na plnenie od ich doručenia. Predbežne vykonateľné sú rozsudky odsudzujúce na plnenie výživného alebo pracovnej odmeny za posledné tri mesiace pred vyhlásením rozsudku.

Predbežne vykonateľné sú také rozsudky, pri ktorých lehota na plnenie začína plynúť od ich doručenia, nie až od momentu právoplatnosti. Rozsudok predbežne vykonateľný sa stáva exekučným titulom bez ohľadu na otázku jeho právoplatnosti.

Navrhovateľ dôvodil, že nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy na strane navrhovateľa spočíva v tom, že do rozhodnutia o zrušení vyživovacej povinnosti uplynie niekoľko mesiacov a odporkyňou prevzaté výživné sa stane bezdôvodným obohatením, a to v rozsahu niekoľko tisíc eur.

Navrhovateľom tvrdený dôvod preukazujúci nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy nepovažoval odvolací súd za opodstatnený. V danom štádiu konania je z obsahu spisu zrejmé, že navrhovateľ žiada súd, aby zrušil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa k odporkyňi, určenú rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 10C/88/2013-146 zo dňa 06.06.2014 vo výške 290,00 Eur. Odporkyňa s návrhom navrhovateľa nesúhlasí, vo veci nebolo vykonané dokazovanie, vzhľadom na podaný návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia. Predmetný návrh na začatie konania je súd povinný prejednať a rozhodnúť, súd nariadi pojednávanie, na ktorom vykoná dôkazy, pričom možno očakávať, že do rozhodnutia vo veci samej uplynie určitý čas. Odvolací súd nemôže v tomto konaní prejednať, či navrhovateľ bude úspešný, príp. čiastočne úspešný alebo neúspešný. Zároveň však je osvedčený jeho nárok žiadať o zrušenie výživného na odporkyňu v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Pokiaľ teda navrhovateľ sa svojim návrhom na nariadenie predbežného opatrenia domáha uloženia povinnosti odporkyňi zdržať sa práva požadovať od navrhovateľa výživné vo výške 290,00 Eur mesačne, ktoré bolo určené rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 10C/88/2013-146 zo dňa 06.06.2014 vo výške 290,00 Eur, a to až do právoplatného skončenia tohto konania, v danom štádiu konania, je žiadaná povinnosť neprípustná vzhľadom na právoplatné rozhodnutie Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 10C/88/2013-146 zo dňa 06.06.2014. V prípade, že navrhovateľ bude so svojim návrhom na zrušenie výživného v danej veci úspešný a odporkyňa sa na jeho úkor bezdôvodne obohatí, existujú právne inštitúty a prostriedky, ktoré navrhovateľ bude môcť využiť za účelom prípadného vydania bezdôvodného obohatenia. Vzhľadom na popísané okolnosti však akékoľvek úvahy v tomto smere sú iba v rovine predpokladov možného vývoja danej právnej veci.

Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že za daného stavu nie je splnený jeden zo základných predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia a to nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, keďže navrhovateľ, vychádzajúc z obsahu spisu neosvedčil nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy.

Odvolací súd preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

O náhrade trov konania o nariadenie predbežného opatrenia, včítane trov tohto odvolacieho konania, bude rozhodnuté v už prebiehajúcom základnom konaní (§ 145, § 151 ods. 1 a § 224 ods. 1 O.s.p.).

Záverom sa žiada poukázať na skutočnosť, že v spise sa nachádza námietka navrhovateľa zo dňa 06.08.2014 proti postúpeniu veci Okresnému súdu Galanta (č.l. 35-40), s ktorou bude potrebné sa v ďalšom konaní zaoberať.

Senát krajského soudu přijal rozhodnutí poměrem hlasů 3:0.

Poučení:

Proti tomuto uznesení není možné podat odvolání.